

List izhaja od oktobra 1947
kot tedenik — Od 1. januarja 1958 kot poltedenik — Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih, sredah in sobotah

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Na Sorskem polju, blizu železniške postaje Zabnica, je stroj vznemiril tisoč zimsko okolje, zaoral v sneg in začel gradnjo prve velike farme na tem območju za 400 krav molznic.

Servisna služba

JESENICE — Decembra lani je bil na Jesenicah ustanovljen finančno - ekonomski servis, in sicer z namenom, da bi takoj po izdelanih zaključnih računih za leto 1962 prevzel računovodska knjigovodstva poslovanje v manjših podjetjih oz. ustanovah predvsem iz obrtnic, prosvetne in kulturne dejavnosti. Vzroki, ki opravičujejo ustanovitev tovrstnega servisa, so zlasti v tem, da je knjigovodstvo v takih podjetjih neuverljivo, da to delo v glavnem opravljajo honorarni računovodje večjih podjetij, da se radi tega zavlačujejo postavljeni roki, da so posredi dostikrat razne nezakonite manipulacije z denarjem in podobno. Vzroki pa so ugotovljena, da stroški za te službe iz leta v leto neupravljeno naraščajo, da se za posamezna dela izplačujejo — predvsem honorarcem — previsoke mesečne ali pa enkratne nagrade ali pa za zasedajoča računovodska mesta ljudje, ki nimajo zadostne izobrazbe.

Te ugotovitve nam potrebujejo nekatere podatki iz analize, ki je bila izdelana v začetku leta. V 57 gospodarskih organizacijah, zavodih in ustanovah — razen Zelenarne — opravlja računovodske posle 47 redno in 10 honorarno zaposlenih. Izmed vseh teh ima le 1 računovodja višjo šolsko izobrazbo, 11 popolno sredino, 35 nepopolno sredino in 10 najvišjo šolsko izobrazbo.

Dosedaj se je za novo obliko knjigovodstva - finančne službe odločilo le 18 podjetij in ustanov, ki bodo po potrditvi zaključnih računov izročili celotno knjigovodstvo servisu.

Servis bo razen strojne obdelave knjiženja izdeloval s pomočjo svojih ekonomistov tudi gospodarske analize, perspektivne naprave, predloge za izboljšanje organizacije dela, dajal bo skratka napotke za čim rentabilnejše poslovanje. — Z. A.

V pripravah na občinsko skupščino

Bolj načrtno usmerjati glasbeno življenje

KRANJ — Svet Svobod in prosvetnih društev kranjske občine se vse hitreje bliža dnevu, ko bo moral dati na letni skupščini obračun svojega dela za preteklo obdobje in ko bo moral sprejeti smernice za delo v prihodnje. Priprave na ta obračun so prav tedaj precej razgibanje. Da bi bil uspešen večji, pa se razprave odvijajo po posameznih komisijah. Tako je na primer pretekli četrtek v delavskem domu zasedala komisija za glasbeno vzgojo, zasedale so tudi komisije za filmsko vzgojo, klubsko delo, ta teden tudi komisija za gledališko dejavnost, razpravi pa so prisotovovali tudi nekateri vabjeni gostje, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s problemi glasbenega življenja v kranjski občini.

Potem ko je predsednik omenjene komisije Janko Pribičič imel podrobnejši pregled vse glasbeno dejavnost občini in ko

Stara ugotovitev ob novi priložnosti

Premajhna pomoč družini

Letos spet predvideno malenkostno izboljšanje

Med značilnosti Gorenjske sodi tudi to, da se je odstotek zaposlenih žensk — kolikor je le mogoče — približal odstotku zaposlenih moških. Povsem upravljeno bi tako smeli pričakovati, da Gorenjska prednjači tudi po razvitiosti in razširjenosti najrazličnejših oblik pomoči družinam, v katerih sta mož in žena zaposlena. Tu mislimo predvsem na vzgojno-varstvene ustanove, obrate družbene prehrane in servise, ki naj razbremenujejo ženo (in ostale družinske člane, ki so se vključili v opravljanje gospodinjskih del) tistih opravil, ki jih je mogoče prenesti izven doma. Vendar ugotavljam, da po občutnem napredku pred štirimi ali petimi leti v tej smeri le počasi napredujemo.

Otroško varstvo

Otroško varstvo prav gotovo sodi med najvажnejše oblike pomoči zaposlenim staršem, saj je katerokoli drugo delo mogoče nekako odložiti, za otroka pa mora biti vsak dan poskrbljeno. Po odstotku otrok, ki so bili vključeni v vzgojno - varstvenih ustanov, tako v Škofiji Liki na Novem svetu, dve v Stražišču, ena na Jezerskem, prenovitve na Jesenicah in druge.

Družbenega prehrana

Družbenega prehrana po pomembnosti skoraj ne zaostaja, sicer pa je mnogokrat še močno neurejeno. Trenutno je najslabše v Radovljici, kjer nimajo obrata 'družbene prehrane, v kuhinjah pri tovarnah pa pripravljajo le tople malice. Nezadovoljiva je tudi ureritev družbene prehrane v Kranju, vendar so že letos sprejeti perspektive zelo ugodne. Preurediti Iskrine menje naj bi se namreč že v najkrajšem času pridružila ureditev samopostečne restavracije ob vajenskem domu, povečanje zmogljivosti kuhinje in jedilnice v dijaskem domu, in novi obrat v Stražišču. Na Jesenicah ima prehranski obrat železarna, od načrtov za gradnjo novega centralnega obrata družbene prehrane pa so začasno odstopili. Tudi v Tržiču so podjetja sama poskrbela za opoldanske obroke delavcev, za prepotrebni centralni obrat pa bi letos radi prišli

vsaj do načrtov. Prav tako imajo nekatera škofjeloška podjetja svoje menze, v mestu samem pa je še preurejeni centralni obrat.

S servisi, ki družine razbremenujejo gospodinjskega dela, lahko najhitreje opravimo, ker so omemjeni predvsem na pralnici. Te so v Kranju, v Radovljici, v Škofiji Liki, na Jesenicah in v Tržiču. Pogosta pomanjkljivost so premajhni prostori in nezadostna oprema, kar se posebej velja za nekatere kranjske pralnice. Tako ne morejo opravljati kompletnih uslug, od pranja do likanja in krpanja, nekatere pa zaradi pomanjkanja sušilnih naprav vračajo celo vlažno perilo.

M. S.

ganje naših tržišč z živilskimi potrebščinami.

Glavna skrb je posvečena predvsem povečanju proizvodnje tistih potrebščin, ki jih potrošniki najbolj pogrešajo in s katerimi je oskrba neredita ter zato tudi draga. Sem sodijo zlasti mleko, meso, krompir in razne povrtnine, všeči tudi solato. Te cilje zasledjujejo v letosnjem predlogu družbenega načrta na Jesenicah, v Radovljici, v Škofiji Liki in drugod.

Sredstva za kmetijstvo

Največji preokret predvideva predlog družbenega načrta v kranjski občini. Vsa sredstva kmetijstva in rezervnega sklada so predvidena za soudeležbo pri najnajnovejših investicijah, ki bodo letos samo v družbenem sektorju dosegla okroglo 800 milijonov dinarjev. In uspeh teh investicij? Že letos gre za povečanje proizvodnje po vrednosti za 22 odstotkov. Glavno breme nosi pri tem Kmetijsko gospodarstvo Kranj, ki se je praktično že združilo s posestvom v Zabnici in prevezelo vodstvo. Tako je to posestvo postalo najobsežnejša in najmočnejša kmetijska organizacija na Gorenjskem. Prav te dni so začeli z gradnjo dveh velikih farm za skupno 800 krav mlekaric. Ena naj bi bila na Sorskem polju, druga pa bodo postavili pri Cerkljah. Obe bosta končani do jeseni. Letos bo zgrajena tudi farma v

Hrastju z zmogljivostjo 10.000 prašičev letno. Hkrati pa seveda građo še razne pomočne objekte: silo, vodovod in druge postanske naprave, da bodo zgrajene farme lahko začele takoj poslovati.

Prav tako pa so postavili temelje smotri perspektivi za proizvodnjo krompirja.

Kar se tiči živinoreje in njenejših perspektiv so že izdelani ustrezni načrti za celotno Gorenjsko. Pred odgovorno izbiro pa so na primer v bohinjskem kotu. Preusmeritev cikla živine v vivo simenalsko pasmo še ni zajela tega kraja. Hkrati pa tudi vsa strokovna gledišča niso povsem skladna in preusmerjanje, ki je v drugih krajih že praktično izvedeno, bo tam verjetno trajalo daljši čas.

Pridelava povrtnin in zelenjave

V predlogu družbenega plana za tržiško občino je predvideno povečanje proizvodnje v družbenem sektorju za 22 odstotka v primerjavi z lanskim letom. Velik poudarek dajejo proizvodnji povrtnin in zelenjave na Krškem polju, kar naj bi povezen zadevavo potrebam prebivalstva v Tržiču. To pa je že velik uspeh.

Na območju škofjeloške občine predvidevajo letos že znatnejše povečanje kmetijske proizvodnje v družbenem sektorju, in sicer za 40 odstotkov. To je zelo veliko. Zlasti se bo okreplilo njenovo Kmetijsko posestvo. Tam bodo pridelali letos 450 ton krompirja, 1.200 ton žitaric, 1.200 ton krmnih rastlin itd.

Ob takem usmerjanju investicij in povečanju kmetijske proizvodnje za trž razčinajo, da se bo v kratkem času Gorenjska močno osamosvojila tudi v preskrbi prebivalstva, kar lahko pomeni velik delež pri izboljševanju standarda. K. M.

Perspektive kmetijstva v letosnjem letu

Proizvajati tisto, kar potrošnik potrebuje

Investicijska sredstva namenjena za povečanje proizvodnje osnovnih živilskih potrebščin

— V kranjski občini za 22 odstotkov večja proizvodnja — Bohinjski živinorejci pred izbiro — V Tržiču dovolj povrtnin in zelenjave

Naše kmetijstvo dobiva vse pomembnejše mesto v skupni investicijski politiki. To pa že letos, zlasti pa prihodnja leta zagotavlja velike spremembe in boljše za-

ganje naših tržišč z živilskimi potrebščinami.

Glavna skrb je posvečena predvsem povečanju proizvodnje tistih potrebščin, ki jih potrošniki najbolj pogrešajo in s katerimi je oskrba neredita ter zato tudi draga. Sem sodijo zlasti mleko, meso, krompir in razne povrtnine, všeči tudi solato. Te cilje zasledjujejo v letosnjem predlogu družbenega načrta na Jesenicah, v Radovljici, v Škofiji Liki in drugod.

Sredstva za kmetijstvo

Največji preokret predvideva predlog družbenega načrta v kranjski občini. Vsa sredstva kmetijstva in rezervnega sklada so predvidena za soudeležbo pri najnajnovejših investicijah, ki bodo letos samo v družbenem sektorju dosegla okroglo 800 milijonov dinarjev. In uspeh teh investicij?

Že letos gre za povečanje proizvodnje po vrednosti za 22 odstotkov. Glavno breme nosi pri tem Kmetijsko gospodarstvo Kranj, ki se je praktično že združilo s posestvom v Zabnici in prevezelo vodstvo. Tako je to posestvo postalo najobsežnejša in najmočnejša kmetijska organizacija na Gorenjskem. Prav te dni so začeli z gradnjo dveh velikih farm za skupno 800 krav mlekaric. Ena naj bi bila na Sorskem polju, druga pa bodo postavili pri Cerkljah. Obe bosta končani do jeseni. Letos bo zgrajena tudi farma v

Peter Lakota je bil najboljši Jugoslov v sobotnem velesalomu, dan pozneje pa je imel smolo, ko je s padcem v drugem teknu zapravil dobro uvrstitev v sialomu.

Poročilo z mednarodnih smučarskih tekem v Kranski gori berite na zadnji strani

Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ●

Rezka je preprosto in pošteno dekle. Pred leti je končala tehniko solo in se zaposlila v tovarni. Domov gre malokrat. Daleč je in zveze so tako nerodne. Zmeraj pa rada pripoveduje, kako lepo je bilo v tistem malem naselju pod Jelovico. Odkar je shodila, pravi, je bila vedno v družbi, vedno v življenju. V razredu so jo vedno imeli radi kot organizatorja. Enkrat so bili poohvaljeni za negotovje šolskega vrta, drugič so dobili pismeno priznanje za zbiranje zdravilnih zelišč, dve zimi so bili med prvimi v okolici ob sankskih tekmah... In povsod je bila dobri delo — kot nekoč doma — in družabnost pa ni imela časa, v kino je šla večkrat. Nikoli ji niso branili. »Hôs pa pozneje naredila, ji je včasih rekla gospodinja. Seveda se je to »pozneje« navadila, pospravljala, prala in se za-

mislia v njen stari rojstni kraj. Nihče je ne vidi. Niti sosedje jo vedno je bila vajena delati in to ne poznajo. Začelo se je takole, da je bila za kratki čas. Toda ne. Podjetje ni imelo stanovanjskih kaj jo je počasi začelo motiti; za

zvečer in naslednji dan je šla vsa utrujena na delo. Motilo pa je, da je niso radi puščali na mestu stananke.

Zgodilo se je prav predenlevi. »Danes imamo občni zbor,« dejala Rezka in se hitela pripravljati za odhod. Gospodinja se je seznala, »Ondan si govorila o nekem delavskem svetu in planu, potem o neki mladinski konferenci, zdaj občni zbor,« je rečena. Dejala. »Pri nas nismo vajeni. Dejala je treba! Kadarsko bo kaj bolj pametnega, bo kaj že sira kam!« Ji je dejala. Rezka si je zavrnila znotraj, sezula je včasih imala zavrnita predpasnik. Kaj je hotela?

No, pa, kadarsko bo kaj bolj pametnega! — #KSM,

Kadar bo kaj pametnega...

